

Medical Ethics and Law
Research Center

Faṣḥnāmah-i akhlāq-i pizishkī

i.e., Quarterly Journal of Medical Ethics

2022; 16(47): 11

Shahid Beheshti
University of Medical Sciences

Ethical Values of Nursing in the Perspective of Postmodernism

Fereshteh Mollaei¹, Roya Khorrami Estakhri¹, Abdolhosein Emami Sigaroudi^{1*}, Zahra Taheri Ezbarami¹

1. Department of Nursing, Shahid Beheshti School of Nursing and Midwifery, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran.

ABSTRACT

Background and Aim: Nurses' ethical values in today's complex world have made ethics a vital and important issue. These values arise from nurses' philosophical approaches and are influenced by the prevailing philosophical thinking in each historical era. Considering that several decades have passed since the postmodernism era, a comprehensive study of the effects of this school of thought on the ethical values in the nursing profession seems to be necessary. Therefore, the present study was conducted with the aim of investigating nursing ethical values from the postmodern perspective.

Methods: This is a scoping review study, which was conducted based on the five stages suggested by Arksey and O'Malley in 2005. The articles published from 2000 to 2021 were searched in Magiran, SID, PubMed and Web of Science databases, as well as Google Scholar search engine using MeSH terms. The keywords included nursing, ethics, ethical value, nursing ethics, postmodern and postmodernism. Out of the 170 articles obtained, 9 were included in the study, based on the inclusion and exclusion criteria, after a two-phase review: first, the title and the abstract and then the whole article.

Ethical Considerations: Honesty and trustworthiness was observed in the analysis, reporting the texts and citing.

Results: The articles used were in English, qualitative, narrative analytical and case studies. The focus of the current studies was on issues such as relational narrative and its nature, ethical values and how to make decisions based on these values. Therefore, the findings of the present study are divided into two categories: "the basic role of relational narrative in postmodernism ethics and its effects" and "decision making and nursing ethical values in postmodernism compared to the previous perspectives, emphasizing positivism".

Conclusion: From the perspective of postmodernism, ethical values emphasize considering each care recipient in his/her own cultural, social, political and economic contexts, maintaining the care recipient's autonomy, developing a holistic view in nurses, avoiding discrimination in care provision and nurses' providing humanitarian and empathetic care.

Keywords: Ethics; Ethical Values; Postmodernism; Nursing

Corresponding Author: Abdolhosein Emami Sigaroudi; **Email:** emamisig@gums.ac.ir, emamisig@gmail.com

Received: September 09, 2022; **Accepted:** November 01, 2022; **Published Online:** November 13, 2022

Please cite this article as:

Mollaei F, Khorrami Estakhri R, Emami Sigaroudi A, Taheri Ezbarami Z. Ethical Values of Nursing in the Perspective of Postmodernism. *Faṣḥnāmah-i akhlāq-i pizishkī*, i.e., Quarterly Journal of Medical Ethics. 2022; 16(47): e11.

مجله اخلاق پزشکی

دوره شانزدهم، شماره چهل و هفتم، ۱۴۰۱

ارزش‌های اخلاقی پرستاری در دیدگاه پست‌مدرنیسم

فرشته ملایی^۱، رویا خرمی استخری^۱، عبدالحسین امامی سیگارودی^{۱*}، زهرا طاهری ازبرمی^۱

۱. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: ارزش‌های اخلاقی پرستاران در دنیای پیچیده امروز، موضوع اخلاق را به امری حیاتی و حائز اهمیت تبدیل کرده است. این ارزش‌ها برخاسته از رویکرد فلسفی پرستاران و متأثر از تفکر فلسفی غالب در هر بازه زمانی از تاریخ می‌باشد. با توجه به گذشت چند دهه از عصر پست‌مدرنیسم اثرات این تفکر بر ارزش‌های اخلاقی در حرفه پرستاری باید به صورت جامع مورد بررسی قرار بگیرد، لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی ارزش‌های اخلاقی پرستاری در دیدگاه پست‌مدرنیسم انجام شد.

روش: این مطالعه مروری از نوع مرور حوزه (Scoping Review) می‌باشد که بر اساس پنج مرحله پیشنهادی توسط Arksey & O'Malley (۲۰۰۵) م. انجام شد. جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی Pubmed، Web of Science و موتور جستجوی Google Scholar در بازه زمانی سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۱، با ترکیبی از واژگان کلیدی اخلاق، ارزش‌های اخلاقی، اخلاق پرستاری، پست‌مدرن، پست‌مدرنیسم، پرستاری، Nursing، Ethical Value، Ethics، Postmodern، Nursing Ethics، Postmodernism و Postmodernism منطبق بر MeSH انجام شد. از ۱۷۰ عنوان به دست آمده بر اساس معیارهای ورود و خروج و طی دو مرحله بازبینی (ابتدا عنوان و چکیده و سپس متن کامل مقاله) در نهایت ۹ مقاله وارد مطالعه شد.

ملاحظات اخلاقی: صداقت و امانتداری در تحلیل، گزارش متون و استناددهی رعایت گردید.

یافته‌ها: مقالات مورد استفاده به زبان انگلیسی و به روش کیفی، تحلیل روایتی و مطالعات موردی بودند. تمرکز مطالعات حاضر بر موضوعاتی چون روایت رابطه‌ای و ماهیت آن، ارزش‌های اخلاقی و نحوه تصمیم‌گیری بر اساس این ارزش‌ها بود. بنابراین یافته‌های مطالعه حاضر به دو دسته «نقش مبنایی روایت رابطه‌ای در اخلاق پست‌مدرنیسم و اثرات آن» و «تصمیم‌گیری و ارزش‌های اخلاقی پرستاری در پست‌مدرنیسم در مقایسه با دیدگاه‌های پیشین با تأکید بر اثبات‌گرایی» تقسیم شد.

نتیجه‌گیری: ارزش‌های اخلاقی مبتنی بر دیدگاه پست‌مدرنیسم بر در نظر گرفتن هر مددجو در زمینه فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی خاص خود، حفظ اتونومی مددجو، پرورش دیدگاه کل‌نگر در پرستار، دوری از تبعیض در امر مراقبت و ارائه مراقبتی انسان‌دوستانه و همدلانه توسط پرستار تأکید دارد.

واژگان کلیدی: اخلاق؛ ارزش‌های اخلاقی؛ پست‌مدرنیسم؛ پرستاری

نویسنده مسئول: عبدالحسین امامی سیگارودی؛ پست الکترونیک: emamisig@gmail.com، emamisig@gums.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۱۸؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۱۰؛ تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۸/۲۲

خواهشمند است این مقاله به روش زیر مورد استناد قرار گیرد:

Mollaei F, Khorrami Estakhri R, Emami Sigaroudi A, Taheri Ezbarami Z. Ethical Values of Nursing in the Perspective of Postmodernism. *Fašlnāmah-i akhlāq-i pizishkī*, i.e., Quarterly Journal of Medical Ethics. 2022; 16(47): e11.

مقدمه

با نگاهی به تاریخ بشر درمی‌یابیم که همواره اخلاق و نحوه رفتار انسان‌ها با یکدیگر از مهم‌ترین مسائل زندگی در اجتماع بوده است. با گذشت زمان و پیچیده‌تر شدن زندگی انسان‌ها تعریف روابط اخلاقی انسان‌ها و تشخیص اینکه کدام رفتار اخلاقی و کدام غیر اخلاقی است دشوارتر شده است (۱). اخلاق در لغت به معنای خلق و خوی است و به همین دلیل، دانش بررسی خلق و خوی آدمی علم اخلاق نامیده می‌شود (۲). اخلاق به عنوان شاخه‌ای از علوم انسانی درباره ارزش‌ها و رفتارهای افراد بر اساس اعتقاداتشان صحبت می‌کند و به وسیله سازمان‌های حرفه‌ای و کمیته‌های اخلاق تدوین می‌شود (۳). در واقع اخلاق در هر شغل و حرفه‌ای ضروری است، اما در این میان حرفی هستند که به دلیل ماهیت متفاوت و ویژه خود، از جمله ارائه خدمات سلامت به انسان‌ها، با موضوعاتی همچون حفظ زندگی و کیفیت آن و یا کاهش بیماری و ناتوانی سروکار دارند، وجود اخلاق در آن‌ها ضرورت بیشتری دارد، از جمله این حرفه‌ها، پرستاری است که نقش مؤثری در بهبود و بازگشت سلامتی انسان‌ها دارد (۴) از آنجایی ضرورت اخلاق در پرستاری مورد توجه بیشتری قرار می‌گیرد که «انسان» به عنوان یکی از چهار متاپارادایم پرستاری دارای جایگاه قابل توجهی است (۵).

در طول سالیان گذشته تفکرات فلسفی گوناگونی ظاهر شدند که هر کدام مفروضات و دیدگاه جدید خود را داشتند و بر تمامی علوم اثر گذاشتند (۶). هر رشته تحصیلی دارای روح، تحت تأثیر این دیدگاه‌های فلسفی قرار خواهد گرفت که پرستاری نیز از این امر مستثنی نیست، به گونه‌ای که نظریه‌پردازان پرستاری معتقدند که بدون داشتن بنیان‌های فلسفی، پرستاری یک حرفه نخواهد بود (۷). هر تفکر فلسفی تلاش می‌کند تا نقاط ضعف فلسفه‌های قبلی را پوشش دهد و البته خودش هم ممکن است دارای ضعف‌هایی باشد که روشن شدن این مسأله به گذر زمان نیاز دارد (۸). آنچه که حائز اهمیت می‌باشد این است که دیدگاه فلسفی که پرستاران دارند بر روی حرفه آن‌ها و مراقبت پرستاری که ارائه می‌دهند

اثرگذار است. بنابراین آشنایی با مفروضات تفکر فلسفی غالب در هر دوره و اثرات آن بر رشته پرستاری ضروری است (۹). از قرن پانزدهم تا حدود سال ۱۹۶۰ میلادی دوره «مدرنیسم» نام داشت که در این دوران دیدگاه اثبات‌گرایی منطقی غالب بود، مشاهدات علمی به عنوان مهم‌ترین وسیله برای اثبات حقیقت تلقی می‌شدند و اظهارات مربوط به اخلاق، دین، احساسات یا زیبایی‌شناسی نسبتاً بی‌اهمیت تلقی می‌شد (۱۰). با عبور از اثبات‌گرایی منطقی و در نقد به مدرنیسم، پست‌مدرنیسم که از اواخر دهه ۶۰ میلادی آغاز و تاکنون ادامه دارد؛ شکل گرفت (۱۱-۱۳). در رابطه با تاریخچه پست‌مدرنیسم اختلاف نظر وجود دارد. Nietzsche اولین فردی بود که ارزش‌ها و آرمان‌های مدرنیسم را نقد کرد و سپس مفهوم پست‌مدرنیسم اولین بار توسط Federeco Onis در سال ۱۹۳۴ به کار گرفته شد (۱۴). در این تفکر فلسفی، علوم انسانی در مرکز قرار می‌گیرد، زبان اهمیت فراوانی می‌یابد، وجود حقیقت ثابت رد می‌شود و اعتقاد به اندیشه‌های متکثر شکل می‌گیرد (۱۰). پست‌مدرنیسم، مدرنیسم را رد نمی‌کند، بلکه به دنبال ترمیم آن است و می‌خواهد نظم نوینی به ساختار معرفت بشری بدهد (۱۵).

پست‌مدرنیسم اثرات مثبتی بر پرستاری داشته است که می‌توان به روش تحقیق کیفی، توجه به روح در کنار جسم، پذیرش درمان‌های جایگزین، توجه به معنویت، جهانی‌سازی پرستاری و توجه به اقلیت‌های قومی و فرهنگی اشاره کرد (۱۰). در مراقبت پرستاری پست‌مدرن، فرهنگ غالب (فراروایت) نادیده گرفته می‌شود و به تفاوت‌های افراد احترام گذاشته می‌شود و هیچ برتری بین آن‌ها وجود ندارد (۹).

پست‌مدرنیسم همانند دیگر رویکردهای فلسفی غالب در بازه‌های زمانی مختلف، با پرستاری عجین شده است و اکنون زمان آن رسیده است که به بررسی اثرات این نوع تفکر فلسفی بر حرفه پرستاری بپردازیم (۱۰). با توجه به اهمیت مسأله اخلاق در رشته پرستاری و تأثیر تفکر فلسفی پرستار بر عقاید و عملکرد وی و نبود مطالعات مروری در جستجوهای انجام‌شده توسط تیم تحقیق در این زمینه، تمرکز بر ارزش‌های اخلاقی پرستاری در دیدگاه پست‌مدرنیسم ضروری به نظر می‌رسد. از

این رو مطالعه حاضر با هدف بررسی مروری ارزش‌های اخلاقی پرستاری در دیدگاه پست‌مدرنیسم انجام شد.

روش

مقاله حاضر یک مطالعه مروری به روش Scoping Review است که جهت بررسی «ارزش‌های اخلاقی پرستاری در دیدگاه پست‌مدرنیسم» انجام شد. اولین چارچوب برای انجام این‌گونه مطالعات توسط Arksey و O'Malley پیشنهاد شد که این مطالعه نیز بر اساس آن انجام شده است. چارچوب پیشنهادی ایشان دارای ۵ مرحله شامل: ۱- بیان سؤال پژوهش؛ ۲- شناسایی مطالعات مربوطه؛ ۳- انتخاب مطالعات؛ ۴- ثبت داده‌ها و تلفیق؛ ۵. جمع‌بندی و گزارش نهایی می‌باشد (۱۶).

در ابتدا سؤال پژوهش تدوین شد: ارزش‌های اخلاقی پرستاری در دیدگاه پست‌مدرنیسم چیست؟ سپس جهت جستجو در منابع و پایگاه‌های اطلاعاتی به وسیله ترکیبی از واژگان کلیدی فارسی: اخلاق، ارزش‌های اخلاقی، اخلاق پرستاری، پست‌مدرن، پست‌مدرنیسم، پرستاری و واژگان کلیدی انگلیسی: Nursing Ethics, Ethical Value, Ethics, Nursing

Postmodern و Postmodernism انجام شد. مقالات علمی موجود در بازه زمانی سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۱ به دو زبان فارسی و انگلیسی در پایگاه‌های اطلاعاتی Pubmed, SID, Magiran, Google Scholar و Web of Science و موتور جستجوی MeSH مورد جستجو قرار گرفتند. معیارهای ورود شامل مطالعات پژوهشی اصیل متمرکز بر پرستاری در بازه زمانی مذکور که دسترسی به متن کامل آن‌ها امکان‌پذیر باشد، بوده است. نتیجه این جستجو دستیابی به ۱۷۰ عنوان مقاله بود که پس از انجام دو مرحله غربالگری (ابتدا عنوان و چکیده و سپس تمام متن)، ۹ مقاله مرتبط با موضوع وارد مطالعه شدند که در جدول ۱ به تفکیک نشان داده شده است؛ در مرحله چهارم بر اساس چارچوب Arksey & O'Malley، ۹ مقاله باقی‌مانده توسط تیم تحقیق مورد مطالعه و بررسی قرار گرفتند. مرحله نهایی از مطالعه مروری ارائه یک نمای کلی از مقالات انتخاب‌شده جهت مرور می‌باشد که در قسمت یافته‌ها و بحث ذکر شد.

جدول ۱: ویژگی مقالات منتشر شده در زمینه ارزش‌های اخلاقی پرستاری در دیدگاه پست‌مدرنیسم

عنوان	نویسندگان	سال	کشور	هدف مطالعه	نوع مطالعه	نتایج
روایت رابطه‌ای Gadow: شرح و بسط	Joanne D. Hess	۲۰۰۳	آمریکا	هدف این مقاله ارائه تفصیلی از مفهوم‌سازی اصلی Gadow از روایت رابطه‌ای (به عنوان یک «چرخش پست مدرن» برای اخلاق) بر اساس نوشته‌های او و دیگر فیلسوفان است.	تحلیل روایتی	بر اساس نظریه فیلسوف پرستار Salley در دیدگاه پست‌مدرنیسم اخلاق و ارزش‌های اخلاقی در تعامل و ارتباط پرستار و بیمار و بر اساس ارزش‌ها و باورهای شخصی هر کدام شکل می‌گیرد. بر این اساس ارزش‌های اخلاقی بین ذهنی هستند. بنابراین نیاز است پرستار و بیمار با یکدیگر تشکیل یک روایت رابطه‌ای را بدهند.
تصمیم‌گیری مراقبت‌های بهداشتی بیماران آفریقایی - آمریکایی: مقایسه رویکردهای مراقبتی اثبات‌گرایی و پست‌مدرن	William E. Rosa	۲۰۱۹	آمریکا	هدف از این مقاله در نظرگرفتن تصمیم‌گیری مراقبت بهداشتی بیماران آفریقایی - آمریکایی (افراد حاشیه‌نشین) مبتلا به بیماری‌های جدی پیشرفته از طریق دیدگاه اثبات‌گرایی و پست‌مدرنیسم است.	مطالعه موردی	اثبات‌گرایی برای ارائه مراقبت‌های پزشکی پرستاری که مبتنی بر اخلاق می‌باشد نارسا است و منجر به نادیده‌گرفته‌شدن گروه‌های اقلیت می‌شود. پست‌مدرنیسم دیدگاهی کل‌نگر دارد و هر فرد را در بستر فرهنگی، اجتماعی و سیاسی خاص خود می‌بیند و منجر به ارائه مراقبت‌های اخلاقی به همه افراد می‌شود و افراد حاشیه‌نشین را به مرکز سوق می‌دهد.

عنوان	نویسندگان	سال	کشور	هدف مطالعه	نوع مطالعه	نتایج
تصمیم‌گیری در پایان زندگی: نظریه مراقبت از انسان Watson	Komal Patel Murali	۲۰۲۰	آمریکا	هدف این مقاله بررسی پدیده تصمیم‌گیری در پایان زندگی با دیدگاه فلسفی پست‌مدرنیسم در چارچوب تئوری مراقبت از انسان Watson است.	تحلیل روایتی	تصمیم‌گیری در پایان زندگی یک تجربه زیسته ذهنی، چندوجهی و وابسته به عوامل فرهنگی، اجتماعی و روانی در بیمار و خانواده وی است. رعایت اصول اخلاقی به خصوص اتونومی در عمل پرستاری در این موقعیت حائز اهمیت است. برای درک این پدیده استفاده از لنز پست‌مدرنیسم از جمله تئوری Watson کمک‌کننده بوده و به پرستاران می‌آموزد که با برقراری ارتباط مؤثر و حفظ اتونومی بیمار و در نظر گرفتن بستر وی، به او در این فرآیند تصمیم‌گیری کمک کنند و این پدیده را یکنواخت نبینند.
هنجارگرایی در حال تغییر: افراد مسن با دفیبریلاتور قلبی قابل کاشت (ICD)	Jette Rolf Svanholm & et all	۲۰۱۵	دانمارک	هدف از این مطالعه توصیف و تفسیر چگونگی بیان زمینه تنش و مسائل مربوط به پایان عمر در مورد افراد مسن دارای ICD در دهه گذشته بوده است.	فنومنولوژی هرمنوتیک	در استفاده از تکنولوژی در درمان، از جمله دفیبریلاتور قلبی قابل کاشت بر اساس دیدگاه مدرنیسم و پست‌مدرنیسم تناقضاتی وجود دارد، چراکه پست مدرنیسم معتقد است در استفاده از دفیبریلاتور قلبی قابل کاشت یکسری معضلات اخلاقی وجود دارد، اما این دو دیدگاه می‌توانند در کنار یکدیگر باشند و همدیگر را تکمیل کنند. حرفه‌ای و متخصص بودن از دید مدرنیسم در کنار در نظر گرفتن نظرات بیمار در تصمیم‌گیری‌ها، رعایت اتونومی وی و ارائه اطلاعات کافی در رابطه با درمان و روش‌های جایگزین از دید پست‌مدرنیسم، نتایج بهتری خواهد داشت.
ایمنی فرهنگی به عنوان یک اخلاق مراقبت: یک فرآیند عمل شناختی	Rose McEldowne & Margaret J. Connor	۲۰۱۱	نیوزلند	هدف این مقاله ارائه یک شکل جدید از ایمنی فرهنگی و شایستگی فرهنگی به عنوان اخلاق مراقبت در دیدگاه پست مدرن است.	تحلیل روایتی	این مقاله یک صورت‌بندی جدید از ایمنی فرهنگی و شایستگی فرهنگی به عنوان اخلاق مراقبت ارائه می‌دهد. این مدل بر ماهیت اخلاقی ایمنی فرهنگی در دستیابی به رفاه در مددجویان تأکید می‌کند، پیچیدگی دستیابی به شایستگی فرهنگی را نشان می‌دهد و بر مبتنی بر زمینه‌بودن، محترمانه‌بودن و حساس‌بودن نسبت به ارزش‌های فرد و خانواده متکی است که اساس آن بر رابطه پرستار و مددجو است. همچنین نشان می‌دهد که مراقبت مبتنی بر دیدگاه پست‌مدرنیسم مراقبتی شایسته از نظر اخلاقی است که در آن ایمنی فرهنگی بیمار حفظ می‌شود.
اکولوژی اخلاقی در پرستاری: رویکردی کثرت‌گرا	Darcy Copeland	۲۰۱۹	آمریکا	هدف از این مقاله ارائه یک مدل اخلاقی به نام اکولوژی اخلاقی که رویکردی کثرت‌گراست برای دوره‌های	تحلیل روایتی	با توجه به تنوع محیط کاری پرستاران، آن‌ها با موقعیت‌های پیچیده و متنوعی مواجه می‌شوند که ممکن است در زمان تصمیم اخلاقی، آن‌ها را بر سر دوره‌های قرار

عنوان	نویسندگان	سال	کشور	هدف مطالعه	نوع مطالعه	نتایج
				اخلاقی در پرستاری می‌باشد.		دهد. در هنگام تصمیم‌گیری‌های اخلاقی پرستاران از چارچوب‌های اخلاقی متفاوتی می‌توانند استفاده کنند، پیشنهاد این مقاله استفاده از چارچوب اکولوژی اخلاقی است که نشأت‌گرفته از پلورالیسم (پست‌مدرنیسم) می‌باشد، زیرا این چارچوب به پرستاران آزادی و انعطاف‌پذیری بخشیده و اجازه می‌دهد پرستار به طور همزمان از دیدگاه‌های مختلف اخلاقی با توجه به زمینه مورد نظر استفاده کنند.
روایت رابطه‌ای: حل یک معضل اخلاقی در رابطه با بیمه‌نامه یک فرد	Robin Lindsay & Helen Graham	۲۰۰۰	آمریکا	هدف این مقاله بررسی یک مورد بالینی و حل معضل اخلاقی مرتبط با آن به کمک دیدگاه پست‌مدرنیسم است.	مطالعه موردی	در برخورد با دوراهی‌های اخلاقی، دیدگاه پست‌مدرن بسیار منعطف عمل می‌کند و به پرستار اجازه می‌دهد با ایجاد روایت رابطه‌ای با بیمار و سایر افراد درگیر در درمان، بهترین راه را انتخاب کند و تنها بر اساس چارچوب‌های از پیش تعیین شده عمل نکند، بلکه خلاقیت به خرج داده و در هر موقعیت با توجه به منحصر به فرد بودن انسان‌ها، راه مناسب را پیدا کند.
در راه آسیب: تحقیق روایی پست مدرن	M.M. Mcallister	۲۰۰۱	استرالیا	هدف این مقاله بررسی و مقایسه رابطه پرستار و بیمار به وسیله دیدگاه‌های پیشین و پست‌مدرن با ارائه یک تجربه بالینی آسیب به خود می‌باشد.	مطالعه موردی	بر اساس دیدگاه‌های پیشین، در برخورد با بیماران، پرستاران به شکل ثابت، یکنواخت و انعطاف‌ناپذیر رفتار می‌کنند، اما دیدگاه پست‌مدرنیسم این نوع برخورد را رد کرده و آن را اخلاقی نمی‌داند. انسان‌ها پیچیده و منحصر به فرد هستند و باید پرستار با بیمار خود وارد یک گفت‌وگو شود و روایت بیمار را بشنود و بر اساس آن رفتار کند. پست‌مدرنیسم استفاده از مدل پزشکی در پرستاری، برچسب‌های پزشکی و رویکرد خطی را رد می‌کند.
پرستاری ترمیمی: به سوی فلسفه مجازات پست‌مدرن	Sally Gadow	۲۰۰۳	آمریکا	هدف این مطالعه بررسی دیدگاه‌های فلسفی و اخلاق پرستاری در پرستاران زندان از سه منظر پیشامدرن، مدرن و پسامدرن است.	تحلیل روایتی - فلسفی	پرستاران زندان و محیط‌های اصلاحی، از نظر اخلاقی در جایگاه منحصر به فردی هستند. پرستاری که در مکتب اخلاقی پیشامدرن قرار دارد، تنبیه و مجازات را بازتاب رفتار خود فرد می‌داند. وی معتقد است آنچه دین، مقدسات، جامعه و قانون می‌گوید درست است و باید رعایت شود بنابراین تخطی از آن‌ها مستوجب مجازات است. پرستاری که دارای دیدگاه مدرنیسم است تنبیه را به عنوان کاری معقول و منطقی می‌بیند. وی معتقد است که بر اساس عقل‌گرایی، رفتار اخلاقی به معنای احترام آزادی هر فرد است و نقض این

عنوان	نویسندگان	سال	کشور	هدف مطالعه	نوع مطالعه	نتایج
<p>آزادی مستلزم مجازات است. دیدگاه پست مدرنیسم مخالف دو مورد قبلی است و معتقد به پارادوکس بین مراقبت و مجازات است. مجازات را امری اخلاقی نمی‌داند و معتقد است پرستار و بیمار زندانی باید با همدیگر مشارکت داشته و یک روایت اخلاقی را بسازند.</p>						

یافته‌ها

در پژوهش حاضر، ۹ مقاله وارد مطالعه شدند که همگی به زبان انگلیسی بودند و در مجلات خارجی چاپ شدند. مقالات مورد استفاده به روش کیفی از نوع پدیدارشناسی، تحلیل روایتی و مطالعات موردی بودند. تمرکز مطالعات حاضر بر موضوعاتی چون روایت رابطه‌ای و ماهیت آن، ارزش‌های اخلاقی و نحوه تصمیم‌گیری بر اساس این ارزش‌ها بود. بنابراین یافته‌های مطالعه حاضر به دو دسته «نقش مبنایی روایت رابطه‌ای در اخلاق پست‌مدرنیسم و اثرات آن» و «تصمیم‌گیری و ارزش‌های اخلاقی پرستاری در پست‌مدرنیسم در مقایسه با دیدگاه‌های پیشین با تأکید بر اثبات‌گرایی» تقسیم شد. مقالات مورد بررسی و ویژگی‌های آن‌ها در جدول ۱ ذکر شده است.

۱. نقش مبنایی روایت رابطه‌ای در اخلاق پست مدرنیسم و اثرات آن: Sally Gadow (۱۹۹۹ م)، فیلسوف پرستار، معتقد است که برای سنگ بنای اخلاق پرستاری می‌توان سه لایه در نظر گرفت. در لایه اول که «بی‌واسطگی اخلاق پیشامدرن» نام دارد، اعتقاد بر این است که کار اخلاقی، خوب و پسندیده آن کاری است که از خانواده، دین، سنت و اجتماع ناشی شود، اخلاق در این لایه، انتقادناپذیر است؛ لایه دوم، «جهان‌گرایی اخلاق مدرن» نام دارد که در این لایه، یک عینیت اخلاقی توسط اصول اخلاقی، نظریه‌ها و کدها هدایت می‌شود؛ در لایه سوم که «چرخش پست‌مدرن» نام دارد، اخلاق به سمت رویکرد رابطه‌ای پیش می‌رود (۱۷). به طور کلی در میان فیلسوفان، روابط بین افراد به عنوان پایه‌ای برای

اخلاق پذیرفته شده است (۱۸). Gadow معتقد است چارچوب اخلاقی برای عملکرد پرستاری در رابطه بیمار و پرستار یافت می‌شود، آن‌ها با یکدیگر وارد یک «روایت رابطه‌ای» می‌شوند، یعنی بیمار و پرستار به طور همزمان به ساخت، توصیف و تفسیر اینکه چه چیزی خیر است و راه‌های دستیابی به آن چیست، می‌پردازند. آن‌ها با یکدیگر یک جهان قابل سکونت اخلاقی را فراهم می‌کنند که در آن می‌توانند زندگی کنند. فرض بر این است که اخلاق بر اساس رابطه است. بنابراین مراقبت از بیمار باید بر اساس ارزش‌های اخلاقی مشترک آن‌ها صورت گیرد (۱۷). منظور از روایت، داستان و توضیحات معناداری است که برگرفته از شخصیت، نیت و تجربیات فرد است و منجر به درک بیشتر می‌شود. روایت‌ها در دو سطح عمل می‌کنند: ۱- اجتماعی - فرهنگی؛ ۲- شخصی. در سطح اجتماعی و فرهنگی، اجتماع، خانواده، دین و نهادهای اجتماعی دیدگاه‌هایی را ایجاد می‌کنند که معنای تجربیات و در نهایت زندگی ما را شکل می‌دهند. در سطح شخصی، مردم روایت‌هایی را تدوین می‌کنند که به این معنا است که آن‌ها چه کسی هستند و در کجا زندگی می‌کنند (۱۹). روایت به عنوان معرفت‌شناسی یا راهی برای شناخت خویش، دیگری و جهان در رابطه بین بیمار و پرستار وجود دارد. این تبادل بین «داستان‌گو» و «داستان شنونده» منجر به ایجاد و کشف جهان مشترک می‌شود. برای به وجود آمدن چنین جهانی، باید روایتی اخلاقی در روابط آن‌ها ایجاد شود که «خیر» را بررسی کرده و وسایل دستیابی و تحقق آن را تعیین کند. بر این اساس پرستار برای ارائه مراقبت اخلاقی،

اینکه بتوانند ابعاد مختلف مشکل بیمار را آشکار کنند، مدل و برچسب پزشکی را کنار گذاشته و با بیمار وارد یک روایت رابطه‌ای شوند. به طور کلی، رویکرد فلسفی پرستار در برخورد وی با بیماران و نحوه ارائه مراقبت بسیار تأثیرگذار است (۲۰). به عنوان مثال پرستارانی که در زندان و محیط‌های اصلاحی کار می‌کنند و دارای رویکرد پست‌مدرنیسم هستند، در ارائه مراقبت دچار تناقضات اخلاقی می‌شوند دلیل این امر نقش هر دو سیستم بهداشتی و اصلاحی در عدالت، رفاه، درمان و اصلاح می‌باشد. از نظر آن‌ها، زندان باعث ایجاد یک آسیب عمده می‌شود، در حالی که سیستم بهداشتی به دنبال افزایش رفاه و جلوگیری از آسیب است. یک پرستار پست‌مدرن تنبیه و مجازات را اخلاقی و عادلانه نمی‌داند و به بیمار زندانی به دید یک مجرم نگاه نکرده، بلکه او را بخشی از جامعه بشری می‌داند که دارای موقعیتی متفاوت نسبت به سایرین است. برای ارائه مراقبت نیز با بیمار وارد یک روایت رابطه‌ای شده و یک ارتباط اخلاقی ایجاد می‌کند (۲۱).

ایجاد روایت رابطه‌ای منجر به حل مشکلاتی می‌شود که ممکن است در سیستم بهداشت و درمان پیش‌بینی نشده باشد. روایت رابطه‌ای فرصت ارتباط بیشتر پرستار، بیمار و سایر کادر درمان را فراهم می‌کند، به طوری که در مواجهه با معضلات می‌توانند به یک راه حل اخلاقی برسند. در مطالعه Graham & Lindsay (۲۰۰۰ م.) به چنین موردی اشاره شده است، فردی ۲۸ ساله، ورزشکار، مبتلا به سارکوما که از آنورت سعودی تا دهلیز راست قلب گسترش یافته و به ریه‌ها متاستاز داده است، تحت عمل جراحی قرار می‌گیرد. پرستار وی برای ارائه مراقبت اخلاقی و همه‌جانبه، با او وارد روایت رابطه‌ای می‌شود و در طی این ارتباط متوجه می‌شود که توانایی ادامه فعالیت بدنی و داشتن رژیم ورزشی برای بیمار بسیار حائز اهمیت است. بنابراین یک برنامه توان‌بخشی قلبی می‌تواند کمک‌کننده باشد. با توجه به اینکه تشخیص اولیه این فرد سرطان بوده و بیماری قلبی نیست، بیمه هزینه‌ها را پرداخت نمی‌کند. در این صورت هزینه هنگفتی برای بیمار به وجود می‌آید و به دلیل عدم استطاعت مالی، بیمار مجبور به

باید با بیمار وارد یک روایت رابطه‌ای شود، یعنی پرستار و بیمار با هم ارتباطی برقرار کنند که در آن هر کس با عقاید و بستر مورد نظر خود زندگی کرده و دانش خود را به اشتراک بگذارد. این رابطه بر اساس ارزش‌های خارجی هدایت نمی‌شود، بلکه دو طرف درگیر در رابطه، ارزش‌های اخلاقی را با هم ایجاد می‌کنند، چراکه روایت رابطه‌ای ریشه در پست‌مدرنیسم داشته و بیان می‌کند دانش به شکل اجتماعی و نه فردی ساخته می‌شود. پرستار و بیمار با ایجاد این نوع رابطه یک پناهگاه امن و فضایی اخلاقی ایجاد می‌کنند. بر اساس این دیدگاه، پرستار نباید قضاوت کند، بلکه باید پذیرای باورهای بیمار بوده و تعصبات خود را شناسایی کرده و کنار بگذارد. اخلاق مبتنی بر روایت رابطه‌ای با در نظر گرفتن پرستار یا بیمار، مخالف بوده و حضور هر دو را به عنوان عاملان اخلاقی الزامی می‌داند، چراکه برخلاف دیدگاه‌های قبلی، یعنی «پدرسالاری» (اولویت‌داشتن نظر پرستار و نادیده گرفتن روایت‌های بیمار) و «مصرف‌گرایی» (اولویت‌داشتن بیمار و در نظر گرفتن روایت پرستار) می‌باشد (۱۷).

روایت رابطه‌ای تعامل بین پرستار و بیمار را نشان می‌دهد که در این تعامل، تعریف هر یک از طرفین از خوبی با یکدیگر ترکیب شده و طرفین متعهد به این رابطه می‌شوند. بنابراین یک پرستار در مقابل بیماران دارای اختلال مشابه نمی‌تواند رفتار ثابت و یکنواختی داشته باشد. مطالعات نشان داده‌اند پرستارانی که دیدگاه پست‌مدرن ندارند در مقابل بیماران دارای اختلال شخصیت از نوع خودآزاری، رفتاری یکنواخت و غیر انعطاف‌پذیر از خود نشان می‌دهند. برای مثال به مورد بررسی‌شده در مطالعه McAllister (۲۰۱۱ م.) اشاره می‌کنیم. یک فرد ۱۴ ساله مبتلا به خودآزاری که با تیغ به خود آسیب می‌رساند در بخش اختلالات حاد روان بستری بوده است. پرستاران بخش اعتقاد داشتند که این فرد دارای اختلال شخصیت است و راه درمان او نادیده گرفته شدن است، اما نویسنده، این داستان را با دیدگاه پست‌مدرنیسم بررسی کرده و ذکر می‌کند این رفتار پرستاران بسیار نامؤثر و مخرب بوده و عواقبی را به همراه خواهد داشت و بهتر است پرستاران برای

بر اثبات‌گرایی: تصمیم‌گیری در زمینه مراقبت‌های بهداشتی برای پرستاران در مواردی همچون افراد دارای بیماری‌های جدی پیشرفته، نژادهای مختلف و یا گروه‌های اقلیت ممکن است، چالش‌برانگیز باشد. دیدگاه فلسفی پرستار بر تصمیم‌گیری و برخورد وی با بیمار بسیار اثرگذار است. پرستاری که دارای دیدگاه «اثبات‌گرایی» است، پدیده را از طریق «مشاهده» بررسی می‌کند و بر روش‌های تجربی شناخت تأکید دارد، چراکه دو فرض اساسی اثبات‌گرایی این است که: ۱- دانشی که به عنوان واقعیت در نظر گرفته می‌شود بر اساس داده‌های تجربی است؛ ۲- واقعیت از طریق مشاهده و استدلال حاصل می‌شود. در علوم پزشکی، اثبات‌گرایی یک دیدگاه قیاسی بیولوژیکی از بیماری و علائم آن است که در آن هویت و بستر بیمار حذف و نادیده گرفته می‌شود. اثبات‌گرایی سکولار و ضد متافیزیک است (۱). بنابراین پرستار دارای این رویکرد به صورت خطی تصمیم‌گیری می‌کند و معتقد است همیشه یک روش ثابت، پایدار و مشخص برای مراقبت و درمان بیماران وجود دارد که پایبندی به آن احتمالاً بهترین نتیجه ممکن را به همراه خواهد داشت (۲۱). یک پرستار پیشامدرن بر اساس اینکه دین، جامعه و مقدسات چه می‌گویند عمل می‌کند، زیرا از نظر وی قوانین اجباری هستند و باید رعایت شوند (۲۱). روش‌های اثبات‌گرایانه برای شناسایی و کنترل تجربیات کلی بیمار مورد استفاده قرار می‌گیرد و در توصیف و توضیح پویایی اندیشه و تجربه انسان، ناتوان است (۲۴).

اساس یک دیدگاه پست‌مدرن این است که واقعیت، دانش و ارزش در یک «گفتمان» شکل می‌گیرد. پست‌مدرنیسم برای بررسی یک پدیده به شکلی تمام عیار به آن نزدیک می‌شود و برای شناخت آن از همه راه‌ها (شناخت تجربی، شخصی، اخلاقی، اجتماعی، سیاسی و زیبایی‌شناختی) استفاده می‌کند. پرستار دارای رویکرد پست‌مدرنیسم، مراقبت فردی و بر اساس زمینه و بستر ارائه می‌دهد، کل (Whole) فرد را در نظر می‌گیرد، به افراد حاشیه‌نشین و اقلیت توجه می‌کند، با مشارکت مددجو و بر اساس ترجیحات و ارزش‌های وی برنامه درمانی را طرح‌ریزی می‌کند و در نهایت مراقبت انسان

کنارگذاشتن ورزش می‌شود. اگر این پرستار از دیدگاه اثبات‌گرایی و یا مدرنیسم پیروی می‌کرد عدم تأمین هزینه توسط بیمه را می‌پذیرفت، اما از آنجایی که دارای رویکرد پست‌مدرنیسم است ساختارشکنی کرده و به شکلی خلاقانه به بازسازی قوانین می‌پردازد. پرستار با ایجاد روایت رابطه‌ای با نماینده بیمه، درک متقابل در وی ایجاد کرده و نشان می‌دهد هیچ راه حل ثابتی برای همه بیماران وجود ندارد و در نهایت با تلاش‌های فراوان، مشکل بیمار خود را حل کرده و به بهبودی وی کمک بزرگی می‌کند (۲۲).

شکل‌گیری روایت رابطه‌ای بین مددجو و پرستار به اخلاقی‌بودن مراقبت کمک ویژه‌ای خواهد کرد، چراکه پرستار سعی می‌کند هر بیمار را به شکل جداگانه و با توجه به شرایط خاص وی مشاهده کرده و برای دستیابی به اهداف مراقبت به گونه‌ای که بیمار بیشترین سود را ببرد تلاش کند. همچنین پرستار در این رابطه، فرهنگ و بستر فرهنگی مددجو را در نظر می‌گیرد و به آن احترام می‌گذارد، به عبارتی پرستاران دارای رویکرد پست‌مدرنیسم، شایستگی فرهنگی داشته و ایمنی فرهنگی مددجو را با ایجاد یک گفت‌وگوی دوطرفه واقعی تأمین می‌کنند تا بتوانند بهترین نتیجه امن اخلاقی و فرهنگی را برای مددجو به دست آورند (۲۳).

بنابراین وجه مشخصه اخلاق در رویکرد پست‌مدرنیسم ایجاد روایت رابطه‌ای و کاربست آن در امر مراقبت می‌باشد. این ویژگی منجر به منحصر به فرد شدن مراقبت پرستاری می‌شود و نتیجه آن در نظرگرفتن ترجیحات، ارزش‌ها، عقاید و فرهنگ بیمار و حفظ خودمختاری وی است. به همین علت انتظار می‌رود پرستار با رویکرد پست‌مدرنیسم در ابتدا بتواند توانمندی‌های لازم جهت ایجاد روایت رابطه‌ای با مددجو را در خود بپروراند و در مواجهه با بیماران توانایی کنارگذاشتن عقاید و پیش‌فرض‌های ذهنی خود را داشته باشد. فراهم کردن بستر مناسب و صرف وقت و هزینه کافی برای عملیاتی‌کردن این امر، ضروری است.

۲. تصمیم‌گیری و ارزش‌های اخلاقی پرستاری در پست‌مدرنیسم در مقایسه با دیدگاه‌های پیشین با تأکید

به عدم تعمیم‌پذیری شرایط می‌شود. از این رو مانع توسعه سیاست‌ها و رویه‌ها خواهد شد (۲۴). امروزه استفاده از تکنولوژی در درمان کاربرد فراوانی یافته است، اکثر مراقبین سلامت جهت استفاده از تکنولوژی تنها به جنبه‌های فنی، هزینه و سودمندی آن بر اساس مطالعات و تجربه توجه می‌کنند و دیدگاه بیمار را در نظر نمی‌گیرند (اثبات‌گرایی)، این در حالی است که به عنوان مثال مطالعات نشان داده‌اند استفاده از دفیبریلاتور قلبی قابل کاشت (ICD) در افراد بالای ۸۰ سال شاید طول عمر آن‌ها را کمی بیشتر کند، اما منجر به کاهش کیفیت زندگی (ناراحتی، درد و اضطراب حاصل از شوک‌ها) می‌شود و حتی داشتن یک مرگ با آرامش، عزت و احترام را از بیمار می‌گیرد. در این موارد می‌توان این دو رویکرد را در کنار هم داشت، بر اساس پست‌مدرنیسم جهت کسب رضایت آگاهانه از بیمار و حفظ اتونومی وی، باید تمامی راه‌های درمان همراه با مضرات و اثرات مثبت آن‌ها برای بیمار بازگو شود و پس از درک آن‌ها، بیمار به شکلی فعال در تصمیم‌گیری شرکت کند. در این صورت حرفه‌ای بودن و تخصص‌گرایی (اثبات‌گرایی) در کنار مشارکت دادن بیمار در تصمیم‌گیری (پست‌مدرنیسم) قرار می‌گیرد (۲۶).

در تکامل بحث مذکور، برخی از محققین پرستاری معتقد هستند به این دلیل که پرستاران روزانه با معضلات و دوراهی‌های اخلاقی متعددی مواجه می‌شوند، موظف هستند که به عنوان یک عامل اخلاقی عمل کنند و در قبال تصمیمات خود پاسخگو باشند، بهتر است پرستاران با تمامی چارچوب‌های فلسفی آشنا باشند و از هر کدام در موقعیت مناسب خود استفاده کنند. به عبارتی آن‌ها رویکرد کثرت‌گرا را پیشنهاد می‌دهند که البته ریشه آن در پست‌مدرنیسم قرار دارد. بر اساس این رویکرد، پرستاران با اخلاق کاربردی سروکار دارند نه نظری، از این رو در مواجهه با موقعیت‌هایی که نیاز به اتخاذ تصمیم اخلاقی است باید منعطف باشند و رویکرد کثرت‌گرایانه به اخلاق داشته باشند. دادن آزادی و انعطاف به پرستاران برای اعمال دیدگاه‌های مختلف با توجه به زمینه خاصی که در آن قرار دارند، با رشته پرستاری متناسب

دوستانه و همدلانه ارائه می‌دهد (۲۴). یکی از مواردی که پرستاران در کنار سایر افراد کادر پزشکی در سیستم بهداشتی اکثر کشورهای جهان با آن مواجه می‌شوند و تصمیم‌گیری در مورد آن دشوار است، تصمیم‌گیری در پایان حیات است که با عناوینی چون «احیا نکنید (DNR)»، «کمک‌های پزشکی در هنگام مرگ (MAID)» و «اجازه مرگ طبیعی (AND)» شناخته شده است. در رویکرد پست‌مدرنیسم، این پدیده بسیار حساس، ذهنی و چندبعدی می‌باشد و برای تصمیم‌گیری در رابطه با آن، باید بیمار، خانواده و پرستار با مشارکت هم بر اساس عقاید، خواسته‌ها و بستر فرهنگی بیمار به یک نتیجه برسند. نقش پرستار در این مورد بسیار حائز اهمیت است، چراکه آموزش‌های وی در تصمیم‌گیری بیمار و خانواده اثرگذار است. بنابراین پرستار باید بتواند وارد یک ارتباط درمانی مؤثر و اخلاقی با بیمار و خانواده وی شود، شنونده فعال باشد و فرد را همان‌گونه که هست بپذیرد. رعایت اصول اخلاقی و حمایت از اصل خودمختاری و حقوق فردی از ویژگی‌های مراقبت بر اساس پست‌مدرنیسم می‌باشد. همچنین برخی از نظریه‌پردازان پرستاری همچون Watson، نظریه خود را بر پایه پست‌مدرنیسم بنا کرده و به منحصر به فرد بودن مراقبت اعتقاد دارد. Watson بیان می‌کند پرستاران جهت ارائه مراقبت می‌توانند با ایجاد یک رابطه قابل اعتماد، اصول کرامت و انسانیت را حفظ کنند (۲۵).

سؤالی که مطرح می‌شود، این می‌باشد که آیا همیشه پست‌مدرنیسم در تقابل با اثبات‌گرایی و سایر رویکردهای پیشامدرن قرار می‌گیرد؟ باید گفت خیر، گاهی برای حل یکسری معضلات اخلاقی در زمینه مراقبت‌های بهداشتی می‌توان این رویکردها را به شکل مکمل به کار برد (۲۶). دور از انصاف است اگر کاربردهای اثبات‌گرایی در پرستاری را نادیده بگیریم، زیرا این رویکرد فلسفی به محققین جهت جمع‌آوری و طبقه‌بندی حجم زیادی از اطلاعات کمک شایانی کرده است، از طرفی در برخی موارد پست‌مدرنیسم دارای محدودیت‌هایی است که کاربرد آن را در بالین دشوار می‌کند. پست‌مدرنیسم به حکمت ذاتی بیمار احترام می‌گذارد و منجر

نتیجه‌گیری

در نهایت می‌توان چنین نتیجه گرفت که اخلاق در پرستاری در دهه‌های اخیر متأثر از رویکرد پست‌مدرنیسم بوده است و آنچه که ارزش اخلاقی تلقی می‌شود مراقبت منحصر به فرد است. به عبارت دیگر مراقبت پرستاری بر اساس رویکرد پست‌مدرنیسم، بسیار اخلاقی و عادلانه می‌باشد، زیرا به پرستار اجازه می‌دهد برای ارائه مراقبت از مدل پزشکی که رویکردی بدون انعطاف و خطی می‌باشد، استفاده نکند. ارزش‌های اخلاقی مبتنی بر دیدگاه پست‌مدرنیسم بر در نظر گرفتن هر مددجو در زمینه فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی خاص خود، حفظ اتونومی مددجو، پرورش دیدگاه کل‌نگر در پرستار، دوری از تبعیض در امر مراقبت و ارائه مراقبتی انسان‌دوستانه و همدلانه توسط پرستار تأکید دارد، البته این رویکرد هم همانند هر رویکرد دیگری دارای محدودیت‌هایی است، برای مثال در خدمات بالینی، داشتن چنین رویکردی مستلزم صرف وقت زیادی می‌باشد، چراکه منحصر به فرد بودن مراقبت منجر به عدم تعمیم‌پذیری می‌شود و پرستار برای تشکیل روایت رابطه‌ای با هر بیمار باید وقت و انرژی زیادی اختصاص بدهد. همچنین پرستاران دارای این رویکرد به دلیل ساختار شکنی و هویت‌زدایی در سیستمی که بر اساس مدل پزشکی (اثبات‌گرایی) اداره می‌شود ممکن است با چالش‌هایی رو به رو شوند.

مشارکت نویسندگان

فرشته ملایی: جستجو و گردآوری داده‌ها، تحلیل و تفسیر یافته‌ها، آماده‌سازی مقاله، اصلاح مقاله.
 رویا خرمی استخری: جستجو و گردآوری داده‌ها، تحلیل و تفسیر یافته‌ها.
 عبدالحسین امامی سیگارودی: طراحی مطالعه، تحلیل و تفسیر یافته‌ها، اصلاح مقاله.
 زهرا طاهری ازبرمی: طراحی مطالعه، تحلیل و تفسیر یافته‌ها، آماده‌سازی مقاله.
 نویسندگان نسخه نهایی را مطالعه و تأیید نموده و مسئولیت پاسخگویی در قبال پژوهش را پذیرفته‌اند.

است. کثرت‌گرایی بر این باور است که دیدگاه‌های اخلاقی می‌توانند با یکدیگر در تضاد باشند، اما همچنان به طور همزمان وجود داشته باشند (۲۷).

با توجه به مطالب فوق، در میان رویکردهای پیشامدرن، اثبات‌گرایی بیشترین تأثیر را بر ارزش‌های اخلاقی حرفه پرستاری گذاشته است. این رویکرد منجر به غالب شدن مدل پزشکی که مبتنی بر مشاهده، تصمیم‌گیری یک‌جانبه توسط پرستار در دوره‌های اخلاقی، رویکرد خطی و تجربی و سلب آزادی بیمار است، می‌شود. در مقابل در رویکرد پست‌مدرنیسم پرستار وارد گفت‌وگو با بیمار شده که در سایه آن حفظ کرامت بیمار، توجه به اصل خودمختاری، داشتن مرگ با عزت و مشارکت‌دادن وی در تصمیم‌گیری‌های اخلاقی روی خواهد داد.

بحث

یافته‌های مطالعه حاضر نشان می‌دهد ارزش‌های اخلاقی پرستاری تحت تأثیر مکتب فلسفی غالب در هر دوره از تاریخ، از جمله مکتب پست‌مدرنیسم، قرار گرفته است. مهم‌ترین نکته در مراقبت اخلاقی از مددجو بر اساس رویکرد پست‌مدرنیسم توجه به ایجاد یک روایت رابطه‌ای با بیمار است. پرستار باید به داستان زندگی بیمار گوش بسپارد و با کمک مددجو برنامه مراقبتی مبتنی بر اخلاق را پایه‌ریزی کند، این یافته تا حدودی موافق دیدگاه کل‌نگر در پرستاری می‌باشد. بر اساس این دیدگاه انسان‌ها دارای ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی بوده و بررسی تمامی این ابعاد با توجه به شرایط هر فرد الزامی است و لازمه آن ایجاد ارتباط مؤثر و درمانی است، این نوع ارتباط در دل روایت رابطه‌ای قرار می‌گیرد. مکاتب فلسفی با تأثیر بر رویکرد و رفتار پرستار، عملکرد مراقبتی وی را تعیین می‌کنند. به نظر می‌رسد نگرش حاصل از رویکرد پست‌مدرنیسم به دلیل اعتقاد به گفت‌وگو با مددجو و در نظر گرفتن هر فرد در بافت و زمینه منحصر به فرد خویش، اثرات مثبتی بر رفتار اخلاقی پرستاران گذاشته و نتایج مثبتی به بار خواهد آورد و این موضوع توسط مطالعات مورد حمایت قرار گرفته است (۲۰، ۲۵-۲۴).

تشکر و قدردانی

ابراز نشده است.

تضاد منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تضاد منافع احتمالی را در رابطه با تحقیق، تألیف و انتشار این مقاله اعلام نکرده‌اند.

تأمین مالی

نویسندگان اظهار می‌نمایند که هیچ‌گونه حمایت مالی برای تحقیق، تألیف و انتشار این مقاله دریافت نکرده‌اند.

ملاحظات اخلاقی

در پژوهش حاضر جنبه‌های اخلاقی مطالعه کتابخانه‌ای شامل اصالت متون، صداقت و امانتداری رعایت شده است.

References

1. Khani Jazani J. Philosophy of Medical Ethics. Iranian Journal of Diabetes and Metabolism (Iranian Journal of Diabetes and Lipids). 2008; 7(3): 47-52. [Persian]
2. RavaniPour M, Vanaki Z, Afsar L, Azemian A. The standards of professionalism in nursing: The nursing instructor's experiences. Evidence Based Care. 2014; 4(1): 27-40.
3. Lewenson SB, Truglio-Londrigan M, Singleton J. Practice what you teach: A case study of ethical conduct in the academic setting. Journal of Professional Nursing. 2005; 21(2): 89-96.
4. Mallaber C, Turner P. Competency versus hours: An examination of a current dilemma in nurse education. Nurse Education Today. 2006; 26(2): 110-114.
5. Fawcett J, Desanto-Madeya S. Contemporary nursing knowledge: Analysis and evaluation of nursing models and theories. Philadelphia F.A.: Davis Company; 2012.
6. Walker CA. Postmodernism and nursing science. Journal of Theory Construction & Testing. 2005; 9(1): 5.
7. Alligood MR. Nursing theorists and their work-e-book. St. Louis, Missouri: Elsevier Health Sciences; 2017.
8. Sadooghiasl MA, Salsali MM. Nursing knowledge development in the age of postmodernism. Iranian Journal of Nursing Research. 2014; 9(33): 38-45. [Persian]
9. Zardosht R. Nursing care and postmodernism. Future of Medical Education Journal. 2020; 10(2): 57.
10. O'mathúna DP. Postmodernism & Nursing: After the Honeymoon. Journal of Christian Nursing. 2004; 21(3): 4-11.
11. Isaacs S, Ploeg J, Tompkins C. How can Rorty help nursing science in the development of a philosophical 'foundation'? Nursing Philosophy. 2009; 10(2): 81-90.
12. Dazhi Y. Postmodernist liberalism: A critique of Richard Rorty's political philosophy. Frontiers of Philosophy in China. 2008; 3(3): 455-463.
13. Karimi Moonaghi H, Zardosht R. The role and status of cognitive theory in nursing education. Strides in Development of Medical Education. 2015; 12(1): 98-107. [Persian]
14. Naseeri M. The question of modernism and postmodernism. Edited by Moghadam MHO. Qom: Publications of the Management Center of Qom Theological Seminary; 2006. [Persian]
15. Dehdar M, Dehdar A. Curriculum and postmodern identity. Specialized Scientific Quarterly of Psychology, Social Sciences and Educational Sciences. 2018; 2(1): 72-79. [Persian]
16. Arksey H, O'Malley L. Scoping studies: Towards a methodological framework. International Journal of Social Research Methodology. 2005; 8(1): 19-32.
17. Hess JD. Gadov's relational narrative: An elaboration. Nursing Philosophy. 2003; 4(2): 137-148.
18. Gadov S. Narrative and exploration: Toward a poetics of knowledge in nursing. Nursing Inquiry. 1995; 2(4): 211-214.
19. Stivers C. Reflections on the role of personal narrative in social science. Chicago: University of Chicago Press; 1993.
20. McAllister MM. In harm's way: A postmodern narrative inquiry. Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing. 2001; 8(5): 391-397.
21. Gadov S. Restorative nursing: Toward a philosophy of postmodern punishment. Nursing Philosophy. 2003; 4(2): 161-167.
22. Lindsay R, Graham H. Relational narratives: Solving an ethical dilemma concerning an individual's insurance policy. Nursing Ethics. 2000; 7(2): 148-157.
23. McEldowney R, Connor MJ. Cultural safety as an ethic of care: A praxiological process. Journal of Transcultural Nursing. 2011; 22(4): 342-349.
24. Rosa WE. Healthcare Decision-Making of African-American Patients: Comparing Positivist and Postmodern Approaches to Care. Nursing Science Quarterly. 2019; 32(2): 140-147.
25. Murali KP. End of life decision-making: Watson's theory of human caring. Nursing Science Quarterly. 2020; 33(1): 73-78.
26. Svanholm JR, Nielsen JC, Mortensen PT, Christensen CF, Birkelund R. Normativity under change: Older persons with implantable cardioverter defibrillator. Nursing Ethics. 2016; 23(3): 328-338.
27. Copeland D. Moral ecology in nursing: A pluralistic approach. SAGE Open Nursing. 2019; 5: 1-8.